

ทัศนคติและพฤติกรรมในการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร ของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Attitude and Behavior in the Use of Foam Containers for Food of Lecturers in Phuket Rajabhat University

ติดารัตน์ คำล้อม^{1*} นิติญา สังขนันท์² และ อนงค์ทิพย์ ถ่องแท้³

Tidarat Kumlom^{1*} Nitiya Sangkhanan² and Anongthip Thongthae³

^{1*}อาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ต 83000

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ; ³ นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ภูเก็ต 83000

โทรศัพท์ : 0626062152, โทรสาร : 076218806, E-mail : tidarat.k@pkru.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องทัศนคติและพฤติกรรมในการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารของอาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทัศนคติในการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต 2) พฤติกรรมในการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต 3) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการลดการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร ระยะเวลาทำการวิจัยในช่วงเดือน กรกฎาคม 2559 – พฤษภาคม 2560 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 274 ชุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีช่วงอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ทัศนคติในการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร โดยรวมมีทัศนคติอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.50 ในกรณีคำถามเชิงบวก ส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้มีการรณรงค์ให้ลดการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร เพราะเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย 4.90 ในกรณีคำถามเชิงลบ ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะเลือกใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร เพราะช่วยให้อาหาร นำรับประทานยิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ย 4.62 พฤติกรรมในการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารโดยรวมมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 4.26 ในกรณีคำถามเชิงบวก พบว่า ใช้ภาชนะโฟมครั้งเดียวแล้วทิ้งโดยไม่นำกลับมาใช้ใหม่ มีค่าเฉลี่ย 3.00 ในกรณีคำถามเชิงลบ ส่วนใหญ่ไม่เคยกำจัดขยะประเภทโฟมด้วยการขุดหลุมฝัง มีค่าเฉลี่ย 2.92 ปัญหาและอุปสรรคในการลดการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร พบว่า ไม่มีกิจกรรมหรือการรณรงค์เกี่ยวกับการลดการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารภายในหน่วยงาน เนื่องจากในขณะที่ผู้วิจัยทำการศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูลยังไม่ได้มีการริเริ่มโครงการรณรงค์ลดการใช้โฟมในมหาวิทยาลัย ข้อเสนอแนะในการลดการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร คือ ออกข้อกำหนดกฎระเบียบ และรณรงค์ให้ร้านค้าในมหาวิทยาลัยทุกร้าน ลด ละ เลิก การใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารอย่างจริงจัง และควรมีการแจกหรือลดราคาภาชนะที่จะใช้แทนโฟมให้กับบุคลากรหรือนักศึกษาคนอื่นๆ เพื่อที่จะนำมาใช้ในการดำเนินโครงการลดการใช้ภาชนะโฟมในมหาวิทยาลัย

คำสำคัญ : ทัศนคติ, พฤติกรรม, อาจารย์ประจำ, ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร

Abstract

A research of attitude and behavior in the use of foam food containers in Phuket Rajabhat University aimed to study 1) the attitude of using foam food packaging of lecturers in Phuket Rajabhat University. 2) the behavior of using foam containers for food of lecturers in Phuket Rajabhat University. 3) problems and suggestions to reduce the use of foam food packaging. The study period was from July 2016 to May 2017. Data were collected by using 274 questionnaires. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, average, mean and standard deviation.

The study indicated that the majority of respondents were female than male. Most of them were 41-50-year-olds and worked in the faculty of science and technology. Overall attitude of using foam container for food of lecturers in Phuket Rajabhat University was at good level, with a mean of 4.50. In the case of positive questions, most respondents strongly agreed with a campaign to reduce the use of foam containers for environmental protection with an average of 4.90. In the case of negative questions, most respondents strongly opposed the choice of foam containers allowing food look more delicious with an average of 4.62. Overall behavior of using foam containers for food of lecturers in Phuket Rajabhat University was at moderate level, with a mean of 4.26. In the case of positive questions, all respondents used foam containers once, then discarded without reuse, with an average of 3.00. In the case of negative questions, most respondents never get rid of foam waste with the excavation, with an average of 2.92. Problems and obstacles in reducing the use of foam containers for food were found that no activity or campaign has been launched to reduce the use of foam containers on campus. Suggestions for reducing the use of foam containers for food are to issue regulations, and campaigns for all stores in the university to seriously reduce the use of foam food containers. Other containers should be distributed or get discount to replace the foam use of personnel or students during the implementation of the project to reduce the use of foam on campus.

Keywords : Attitude, behavior, lecturer, container, foam, food packaging.

บทนำ

ปัจจุบันกระแสนิยมการใช้กล่องโฟมและถุงพลาสติกในชีวิตประจำวันมีลักษณะหลากหลายรูปแบบ ซึ่งมีปริมาณการใช้ที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีความสะดวกรวดเร็วและมีราคาถูกแต่การใช้งานในรูปแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับอาหารจะมีสัดส่วนการใช้งานสูงสุด ในขณะที่เดียวกัน การใช้กล่องโฟมและถุงพลาสติกจะมีอายุการใช้งานสั้นที่สุด กลายเป็นขยะมูลฝอยทันทีหลังการใช้งาน จึงเป็นภาระในการจัดการขยะมูลฝอยเป็นอย่างมาก [1] นอกจากนี้เมื่อถูกนำไปใช้บรรจุอาหารที่ร้อนจัดจะเกิดปฏิกิริยาที่ทำให้สารอันตรายแตกตัวออกมาจากภาชนะโฟมได้อีกด้วย เช่น สารสไตรีน (Styrene) และเบนซีน (Benzene) ที่มีส่วนในการทำลายไขกระดูก ทำลายตับและไต มีผลต่อประสาทส่วนกลาง และส่วนปลายที่ทำให้การเคลื่อนไหวและการทรงตัวไม่ดี รวมทั้งอาจเป็น สารก่อมะเร็ง ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้จำนวนเม็ดเลือดลดลงและทำลายระบบภูมิคุ้มกันภายในร่างกายได้ [2]

จังหวัดภูเก็ต จึงได้มีการประกาศ การลด ละ เลิกการใช้โฟม (Polystyrene) บรรจุอาหาร เพื่อเป็นการคุ้มครองสุขภาพของประชาชน และเป็นการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยการขอความร่วมมือ จากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคม ชมรม ผู้ประกอบการร้านค้า ผู้บริโภคและองค์กรภาคเอกชน ในการณรงค์ ลด ละ เลิกการใช้โฟมบรรจุอาหาร ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมในการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

อุปกรณ์และวิธีการ

งานวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นเพื่อศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมในการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต โดยเจาะจงอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 274 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการคำนวณหา ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: SD)

ผลการทดลองและวิจารณ์

จากการศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมในการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติในการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต โดยรวมมีทัศนคติอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า (ในข้อคำถามเชิงบวก) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะให้มีการรณรงค์ให้ลดการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร เพราะเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย 4.90 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ แก้วประยูร (2558) [3] ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า ทัศนคติในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะให้มีการรณรงค์ให้ลดการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร เพราะเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย 4.89 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาชนะโฟมเป็นขยะที่ต้องใช้เวลาในการย่อยสลายนาน กระบวนการกำจัดที่ปลอดภัย คือการเผาไหม้ภายใต้การควบคุมอุณหภูมิที่เหมาะสมอย่างระมัดระวัง ผลที่ตามมาคือปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อม และภาวะโลกร้อน ซึ่งหากมีการรณรงค์ให้ลดการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารแล้วก็จะเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อมอีกทางหนึ่ง

ในข้อคำถามเชิงลบ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง อันดับแรกคือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะเลือกใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร เพราะช่วยให้อาหารน่ารับประทานยิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ย 4.62 รองลงมา ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะเลือกใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร เพราะสามารถเก็บรักษาอาหารได้เป็นเวลานาน มีค่าเฉลี่ย 4.57 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะเลือกใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร เพราะภาชนะโฟมใช้ง่าย คงรูป สวยงาม สะอาด และปลอดภัย มีค่าเฉลี่ย 4.51 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลวรรณ ศิริอรุณ (2557) [4] ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การรับรู้การใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารตามแบบแผนความเชื่อสุขภาพของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการรับรู้ต่อการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร ซึ่งตอบว่า ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะเลือกใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร เพราะช่วยให้อาหารน่ารับประทานยิ่งขึ้น รองลงมาไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะเลือกใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร เพราะสามารถเก็บรักษาอาหารได้เป็น และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะเลือกใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร เพราะภาชนะโฟมใช้งานง่าย คงรูป สวยงาม สะอาด และปลอดภัย และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะเลือกใช้ภาชนะโฟม เพราะความสะดวกสบาย และไม่ต้องเสียเวลาในการล้างทำความสะอาด ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ทัศนคติในการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ทัศนคติในการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร	\bar{x}	S.D	ระดับทัศนคติ
การรณรงค์ให้ลดการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อม (เชิงบวก)	4.90	0.33	ดีมาก
ท่านเลือกใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร เพราะการบรรจุอาหารในภาชนะโฟมช่วยให้อาหารน่ารับประทานยิ่งขึ้น (เชิงลบ)	4.62	0.54	ดีมาก
ท่านเลือกใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร เพราะภาชนะโฟมสามารถเก็บรักษาอาหารเป็นเวลานาน (เชิงลบ)	4.57	0.65	ดีมาก
ท่านเลือกใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร เพราะภาชนะโฟมใช้ง่าย คงรูป สวยงาม สะอาด และปลอดภัย (เชิงลบ)	4.51	0.65	ดีมาก
สรุปทัศนคติในการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	4.50	0.61	ดี

จากการศึกษาพฤติกรรมในการใช้ภาชนะโพลีเมอร์อาหารของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต โดยรวมมีพฤติกรรมการใช้ภาชนะโพลีเมอร์อาหารอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.26 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า (ในข้อคำถามเชิงบวก) ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดใช้ภาชนะโพลีเมอร์ครั้งเดียวแล้วทิ้งโดยไม่นำกลับมาใช้ใหม่ มีค่าเฉลี่ย 3.00 มีพฤติกรรมอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภภาพรณ กัณนัย (2550) [5] ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจและพฤติกรรมการใช้บรรจุภัณฑ์ประเภทพลาสติกและโพลีเมอร์ของนักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกวิธีการจัดการภาชนะโพลีเมอร์โดยการทิ้งเป็นขยะทันทีเมื่อใช้เสร็จมากที่สุด และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พยายามหลีกเลี่ยงการซื้ออาหารจากร้านค้าที่ใช้ภาชนะโพลีเมอร์อาหารเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ย 2.74 มีพฤติกรรมอยู่ในระดับดี ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมัญญา หนูทอง (2556) [6] ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความรู้และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้นำท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ สอยดาว จังหวัดจันทบุรี พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่หลีกเลี่ยงการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากโพลีเมอร์เป็นบางครั้ง มีค่าเฉลี่ย 2.20 พฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่นำภาชนะจากบ้าน เช่น กล่องข้าว ปิ่นโต มาบรรจุอาหารที่ซื้อจากร้านอาหารแทนการใช้กล่องโพลีเมอร์เป็นบางครั้ง มีค่าเฉลี่ย 2.21 มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิตดา รุจะศิริ (2555) [7] ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมจัดการขยะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนนานาชาติเทรลล์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยใช้กล่องข้าว สำหรับทานอาหารที่โรงเรียนแทนการใช้ถ้วยพลาสติก หรือกล่องโพลีเมอร์มีค่าเฉลี่ย 2.01 มีพฤติกรรมอยู่ในระดับต่ำหรือไม่ได้ และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คัดแยกขยะประเภทโพลีเมอร์ออกจากขยะประเภทอื่นก่อนทิ้งเป็นบางครั้ง มีค่าเฉลี่ย 2.01 มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยลักษณ์ อัครีรวงศ์ (2558) [8] ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้มีการคัดแยกขยะประเภทพลาสติก เช่น ถ้วยพลาสติก ขวด พลาสติก และกล่องโพลีเมอร์ก่อนทิ้งลงในถังขยะ มีค่าเฉลี่ย 3.30 มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีปัจจัยจาก ไม่มีถังขยะสำหรับแยกขยะทิ้งเป็นประเภท หรือไม่มีเวลา จึงส่งผลให้มีพฤติกรรมในการคัดแยกขยะเป็นบางครั้ง และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่หลังจากใช้ภาชนะโพลีเมอร์อาหารแล้วจะทำความสะอาดเก็บรวบรวมเพื่อขายเป็นบางครั้ง มีค่าเฉลี่ย 1.78 มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิเชษฐ์ คณอก (2555) [9] ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดการขยะชุมชน เทศบาลตำบลดอนหวาย อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยจัดการขยะประเภทโพลีเมอร์โดยการขาย มีพฤติกรรมอยู่ในระดับต่ำหรือไม่ได้

ในข้อคำถามเชิงลบ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยกำจัดขยะประเภทโพลีเมอร์ ด้วยการเผากลางแจ้ง มีค่าเฉลี่ย 2.69 มีพฤติกรรมอยู่ในระดับดี ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของพิเชษฐ์ คณอก (2555) [9] ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดการขยะชุมชน เทศบาลตำบลดอนหวาย อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กำจัดขยะประเภทโพลีเมอร์โดยการเผามากที่สุด มีพฤติกรรมอยู่ในระดับต่ำหรือไม่ได้ และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกซื้ออาหารกึ่งสำเร็จรูปที่จัดเป็นชุด เช่น อาหารแห้ง ผัก ผลไม้ ที่บรรจุด้วยภาชนะโพลีเมอร์เป็นบางครั้ง มีค่าเฉลี่ย 2.13 มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภภาพรณ กัณนัย (2550) [5] ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจและพฤติกรรมการใช้บรรจุภัณฑ์ประเภทพลาสติกและโพลีเมอร์ของนักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกซื้ออาหารกึ่งสำเร็จรูปที่จัดเป็นชุด เช่น อาหารแห้ง ผักผลไม้สด และอาหารสำเร็จรูป ซึ่งบรรจุด้วยภาชนะโพลีเมอร์ สัปดาห์ละ 1 ครั้งหรือเป็นบางครั้ง และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกซื้ออาหารที่บรรจุด้วยภาชนะโพลีเมอร์จากร้านค้าปลีกเป็นบางครั้ง มีค่าเฉลี่ย 2.12 มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ดังแสดงในตารางที่ 2

ปัญหา และอุปสรรคในการลดการใช้ภาชนะโพลีเมอร์อาหาร ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคอันดับแรก คือ ไม่มีกิจกรรมหรือการณรงค์เกี่ยวกับการลดการใช้ภาชนะโพลีเมอร์อาหารภายในหน่วยงาน ทั้งนี้เนื่องจากในขณะที่ผู้วิจัยทำการศึกษา ปัญหา และอุปสรรคในการลดการใช้ภาชนะโพลีเมอร์อาหารของอาจารย์ ทางมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตยังไม่มีโครงการ กิจกรรม หรือการรณรงค์ให้ลดการใช้ภาชนะโพลีเมอร์อาหาร ดังนั้นผู้ตอบแบบสอบถามจึงต้องการให้มีกิจกรรมหรือการรณรงค์เกี่ยวกับการลดการใช้ภาชนะโพลีเมอร์อาหารภายในหน่วยงานที่ชัดเจนมากขึ้น และมีการดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ปัญหาและอุปสรรคอันดับสุดท้าย คือ ปัญหาและอุปสรรคอื่นๆ คือ ร้านค้าในมหาวิทยาลัยยังมีการใช้ภาชนะโพลีเมอร์อาหารอยู่ ในบางครั้ง จึงมีความจำเป็นที่ต้องซื้อ เนื่องจากระยะเวลาที่จำกัดในช่วงเวลาพัก และความสะดวกสบายในการเดินทาง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความตระหนัก และการมีจิตสำนึกในการลดการใช้โพลีเมอร์ของแต่ละบุคคลด้วย

ตารางที่ 2 พฤติกรรมในการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

พฤติกรรมในการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร	X	S.D	ระดับพฤติกรรม
ท่านใช้ภาชนะโฟมครั้งเดียวแล้วทิ้งโดยไม่นำกลับมาใช้ใหม่	3.00	0.00	ดี
ท่านกำจัดขยะประเภทโฟม ด้วยการเผากลางแจ้ง (เชิงลบ)	2.69	0.62	ดี
สรุปพฤติกรรมในการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	2.26	0.52	ปานกลาง

ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1) ออกข้อกำหนด กฎระเบียบ และรณรงค์ให้ร้านค้าในมหาวิทยาลัยทุกร้านลด ละ เลิก การใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารอย่างจริงจัง คิดเป็นร้อยละ 34.21
- 2) รณรงค์ให้ร้านค้าลดการใช้กล่องโฟมโดยเปลี่ยนเป็นภาชนะจากวัสดุธรรมชาติ เช่น ชานอ้อย ใบตอง คิดเป็นร้อยละ 28.95
- 3) จัดถังขยะแยกขยะประเภทโฟมออกจากขยะประเภทอื่น คิดเป็นร้อยละ 21.05
- 4) ควรมีการแจกหรือลดราคาภาชนะที่จะใช้แทนโฟมให้กับบุคลากรหรือนักศึกษาคนอื่นเพื่อที่จะนำมาใช้ในการดำเนินโครงการลดการใช้ภาชนะโฟมในมหาวิทยาลัย คิดเป็น ร้อยละ 15.79

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

จากผลที่ได้จากการศึกษาวิจัย ซึ่งในขณะที่ผู้วิจัยทำการวิจัยยังไม่ได้มีการริเริ่มโครงการรณรงค์ลดการใช้ภาชนะโฟมภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต โดยผู้วิจัยมีความคิดเห็นควรมีการออกข้อกำหนด กฎระเบียบ และรณรงค์ให้ร้านค้าในมหาวิทยาลัยทุกร้านลด ละ เลิก การใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารอย่างจริงจัง ทั้งนี้เนื่องจากเป็นวิธีการที่ใช้ในการลดการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และยังเป็นการสร้างทัศนคติ และพฤติกรรมที่ดีให้กับบุคลากรทุกคนภายในมหาวิทยาลัยด้วย และควรมีการแจกหรือลดราคาภาชนะที่จะใช้แทนโฟมให้กับบุคลากรหรือนักศึกษาคนอื่นๆ เพื่อที่จะนำมาใช้ใน ช่วงที่มีการดำเนินโครงการลดการใช้ภาชนะโฟมในมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นการสร้างระเบียบวินัย และก่อให้เกิดความเคยชิน

ขณะนี้ทางมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ได้มีการริเริ่มโครงการ No Foam สุ่มมหาวิทยาลัยที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมภายหลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูลครบถ้วนแล้ว ซึ่งได้มีการจัดกิจกรรม ร่วมกับ สมาคมสร้างสรรค์ไทย (ตาวีเศษ) ได้จัดกิจกรรมอบรมการใช้ละครเวทีและหนังสือเด็ก เป็นสื่อการเรียนรู้เรื่องการลด ละ เลิก โฟม (No Foam) สำหรับการอบรมดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อให้นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่องการดูแลสุขภาพทางธรรมชาติ และการจัดการคัดแยกขยะที่ถูกต้อง ตลอดจนสร้างเครือข่ายการรณรงค์ไม่ใช้โฟมบรรจุอาหาร ซึ่งเป็นปัญหาขยะที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สร้างความตระหนักแก่สังคม นอกจากนั้นมีการบรรยายในหัวข้อ “โฟมบรรจุอาหาร ภัยร้ายกว่าที่คิด” ทั้งนี้การจัดกิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายมหาวิทยาลัยที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมทุกรูปแบบทั้งในองค์กรและท้องถิ่น [10]

รูปที่ 1 นโยบายรณรงค์ลด ละ เลิก การใช้โฟมบรรจุอาหาร

สรุป

ทัศนคติในการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต โดยรวมมีทัศนคติอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.50 และพฤติกรรมในการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต โดยรวมมีพฤติกรรมการใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.26

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่งานการเจ้าหน้าที่และนิติการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ที่ให้ข้อมูล ที่เป็นประโยชน์สำหรับการทำวิจัย และขอบพระคุณอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต. 2559. โครงการลด ละ เลิกใช้โฟมบรรจุอาหาร “Phuket Say No To Foam” แหล่งที่มา: <https://www.pkto.moph.go.th/2017/index.php> , 16 มีนาคม 2559.
- [2] สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. 2557. สารอันตรายจากภาชนะโฟม. แหล่งที่มา: <http://www.thaihealth.or.th/Content/26294-17> กุมภาพันธ์ 2559.
- [3] สมพงษ์ แก้วประยูร. (2558). ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- [4] วิไลวรรณ ศิริอรุณ. (2557). การรับรู้การใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหารตามแบบแผนความเชื่อสุขภาพของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [5] โสภภาพรณ กันนัย. (2550). ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการใช้บรรจุภัณฑ์ประเภทพลาสติกและโฟมของนักศึกษาภาคปกติมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.วิทยาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- [6] สมัชชา หนูทอง. (2556). ความรู้และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้นำท้องถิ่น: กรณีศึกษากลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี.วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [7] ปนัดดา รุจจะศิริ. (2555). พฤติกรรมการจัดการขยะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนานาชาติเทร็ลล์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

- [8] วลัยลักษณ์ อัครธีรวงศ์. (2558, กรกฎาคม – ธันวาคม). ความคิดเห็นและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. *ธุรกิจปริทัศน์*. 7(2), 41-58
- [9] พิเชษฐ์ คงนอก. (2555). การศึกษาการจัดการขยะชุมชน เทศบาลตำบลดอนหวาย อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารงานก่อสร้างและสาธารณูปโภค สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- [10] มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. (2560). ตาวิเศษ อบรม นศ.สร้างสื่อรณรงค์ No Foam สู่Green University. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก news/news/35-breaking-news /magic-eyes-2016. 4 กรกฎาคม 2560